

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка
Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

М.Б. Боднар М.Б. Боднар

31.08.2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

галузь знань - *01 Освіта / Педагогіка*

спеціальність - *014 Середня освіта (Фізична культура)*

освітньо-професійна програма - *Середня освіта (Фізична культура)*

Папуша В.Г. Теорія та методика фізичного виховання: робоча програма для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) В.Г. Папуша – Кременець , 2018. – 33с.

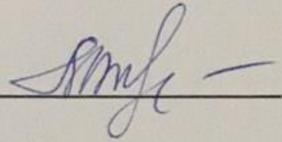
Розробники:

Папуша В.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання.

Кедрич Г.В. – асистент кафедри спортивних ігор та туризму.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання.

Протокол №1 від 31 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри О.М. Довгань

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Теорія і методика фізичного виховання» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична культура).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності функціонування і розвитку фізичного виховання, а також налагодження окремих закономірностей у педагогічному процесі, який має конкретну спрямованість.

Теорія і методика фізичного виховання розвивається у тісному взаємозв'язку з іншими науками, які вивчають процес фізичного виховання.

Ключові слова: теорія фізичного виховання, фізична культура, фізичне виховання, фізичний розвиток, спорт, система фізичного виховання, засоби фізичного виховання, фізичні якості, принципи, методи.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 11	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура) Освітньо-професійна програма Середня освіта (Фізична культура)	Нормативна	
Модулів – 4		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5/7/6/7		2/3-й	2/3-й
Загальна кількість годин (денна та заочна форма навчання) – 330		Семестр	
		3/4/5	3/4/5
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 /3 / 4 год. аудиторних. самостійної роботи студента – 3 год.	Освітній рівень: бакалавр	78	26
		Практичні	
		78	26
		Самостійна робота	
		174	278
		Вид контролю:	
	екзамен	екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 47.2 % до 52.8 %

для заочної форми навчання – 15.7% до 84.3%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання» є формування у студентів конкретних знань і умінь, необхідних для успішної практичної діяльності з фізичного виховання, набуття практичних навичок проведення занять з різними віковими і соціальними верствами населення, впровадження здорового способу життя і раціональної організації вільного часу різних верств населення згідно з Законом України «Про фізичну культуру і спорт».

Завдання:

- інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках;
- знаходити шляхи реалізації між предметних зв'язків цих знань у педагогічній діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

ЗК 4. Знання і розуміння значення та змісту обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку, основ гігієни праці;

ЗК 5. Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення;

ЗК 6. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

ЗК 7. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;

ЗК 8. Здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК 9. Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

ЗК 10. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;

ЗК 12. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної;

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ФК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.

ФК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ФК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки.

ФК 7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності.

ФК 8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

ФК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ФК 11. Здатність самостійно проводити заняття з в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму.

ФК 12. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК 14. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

Програмові результати навчання(ПРН):

ПРН 1. Демонструє концептуальні наукові та практичні знання з фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРН 2. Усвідомлює витoki і еволюцію формування теорії та методики фізичного виховання, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 4. Здійснювати ретроспективний аналіз, критичне осмислення законів і принципів розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.

ПРН 5. Знає основні теоретичні положення в галузі фізичної культури.

ПРН 8. Знає біологічні, соціальні, психологічні, духовні чинники, що обумовлюють значущість професії фахівця в галузі фізичного виховання.

ПРН 10. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРН 12. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРН 13. Вміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.

ПРН 20. Здатний продовжувати навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Теорія фізичного виховання (3 семестр)

Змістовий модуль 1.

Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна

Тема 1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна.

Предмет теорії фізичного виховання і її місце в системі наукових знань. Джерела виникнення і розвитку теорії фізичного виховання. Вихідні поняття теорії фізичного виховання: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання, спорт, фізична рекреація, фізична реабілітація.

Змістовий модуль 2.

Система фізичного виховання

Тема 2. Основи української національної системи фізичного виховання.

Визначення поняття. Основи української національної системи фізичного виховання: теологічні основи, науково-методичні основи, правові, програмні та нормативні основи, організаційні основи. Умови функціонування системи фізичного виховання. Мета системи фізичного виховання в Україні. Завдання фізичного виховання: освітні завдання, оздоровчі завдання, виховні завдання.

Змістовий модуль 3.

Засоби фізичного виховання

Тема 3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання.

Загальна характеристика. Фактори, які визначають вплив фізичних вправ на організм учнів. Зміст і форма фізичних вправ. Техніка фізичних вправ. Компоненти техніки фізичних вправ. Фази виконання фізичних вправ. Характеристика рухів: просторові характеристики. Просторово-часові характеристики. Динамічні характеристики. Ритмічні характеристики. Основні умови раціональної спортивної техніки. Класифікація фізичних вправ.

Тема 4. Природні і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.

Природні сили як засіб фізичного виховання. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.

Змістовий модуль 4.

Загальні, методичні та специфічні принципи побудови процесу фізичного виховання

Тема 5. Принцип свідомості і активності.

Формування стійкого інтересу до мети і завдань занять. Мотивація навчальної діяльності. Мотивування, стимулювання. Самоаналіз дій учнів. Виховання в учнів творчого ставлення до занять.

Принцип наочності.

Пряма і опосередкована наочність.

Тема 6. Принцип доступності й індивідуалізації.

Диференційоване навчання. Розвиваюче навчання. Міра доступного. Кількість і обсяг необхідних вправ. Фізичні і психічні навантаження. Колективні дії учнів на уроці.

Принцип систематичності.

Систематизація навчального матеріалу. Регулярність занять. Раціональне чергування навантажень і відпочинку.

Принцип міцності і прогресування.

Кількість повторень фізичних вправ. Варіативність виконання вправ. Форми підвищення вимог.

Змістовий модуль 5.

Методи фізичного виховання

Тема 7. Практичні методи навчання.

Методи навчання рухових дій. Методи вдосконалення та закріплення рухових дій. Методи тренування. Методичні прийоми вправління.

Тема 8. Методи використання слова (словесні методи) і демонстрації.

Визначення понять: розповідь, опис, пояснення, супроводжуюче пояснення, інструкції і вказівки, бесіда, розбір, словесні оцінки, звіти і взаємопояснення, команда, підрахунок, «самопроговорювання», самонакази. Демонстрація поз і рухів, використання ілюстративних матеріалів. Загальні вимоги до підбору і використання методів.

Модуль 2

Теорія фізичного виховання (4 семестр)

Основи методики вдосконалення фізичних якостей

Змістовий модуль 1

Загальна характеристика фізичних якостей людини та методика їх вдосконалення

Тема 1. Поняття про фізичні вправи.

Фізичні навантаження та відпочинок як фактор впливу на фізичний розвиток. Адаптація як основа удосконалення фізичних якостей.

Тема 2. Основи методики розвитку сили.

Загальна характеристика сили як фізичної якості людини. Фактори, що зумовлюють силові можливості людини. Засоби вдосконалення сили.

Тема 3. Засоби вдосконалення сили.

Фактори, що зумовлюють силові можливості людини. Засоби вдосконалення сили. Поради щодо профілактики травм у процесі силової підготовки. Вікова динаміка природного розвитку сили. Контроль силових можливостей та деякі особливості методики їх удосконалення у школярів.

Змістовий модуль 2

Основи методики розвитку прудкості

Тема 4. Характеристика прудкості як фізичної якості.

Засоби і методи виховання швидкості простої рухової реакції. Засоби та шляхи вдосконалення складних рухових реакцій.

Тема 5. Методика виховання швидкості рухів.

Особливості силової і технічної підготовки в процесі виховання прудкості. Вікова динаміка природного розвитку прудкості. Контроль розвитку прудкості.

Змістовий модуль 3

Основи методики вдосконалення витривалості

Тема 6. Характеристика витривалості.

Показники і фактори витривалості. Види витривалості. Засоби виховання витривалості.

Тема 7. Методика виховання витривалості. Особливості виховання витривалості в іграх та єдиноборствах. Вікова динаміка природного розвитку витривалості. Контроль розвитку витривалості.

Змістовий модуль 4

Основи методики розвитку гнучкості

Тема 8. Загальна характеристика гнучкості.

Визначення понять. Засоби вдосконалення гнучкості. Методика розвитку гнучкості. Контроль розвитку гнучкості.

Змістовий модуль 5

Основи методики вдосконалення спритності

Тема 9. Загальна характеристика спритності.

Визначення понять. Види координаційних здібностей. Фактори, що визначають спритність

Тема 10. Загальні основи методики вдосконалення спритності.

Вікова динаміка розвитку та контроль спритності. Засоби вдосконалення спритності. Контроль розвитку спритності.

Змістовий модуль 6

Особливості навчання у фізичному вихованні

Тема 11. Сутність процесу навчання

Визначення понять. Навчання учнів теоретичного матеріалу. Особливості навчання рухових дій. Механізми і закономірності формування рухових умінь і навичок. Рухове уміння вищого порядку.

Змістовий модуль 7

Загальна характеристика структури процесу навчання

Тема 12. Етап початкового розучування

Мета і завдання етапу початкового розучування. Методи навчання. Класифікація помилок.

Причини помилок та шляхи їх усунення.

Тема 13. Етап поглибленого розучування.

Мета і завдання етапу поглибленого розучування. Методи навчання. Перенос навичок.

Тема 14. Етап закріплення і вдосконалення рухової дії.

Мета і завдання етапу закріплення і вдосконалення рухової дії. Методи навчання і методичні прийоми закріплення і вдосконалення рухової дії. Організація навчальної діяльності.

Модуль 3

Методика фізичного виховання школярів(5-й семестр)

Змістовий модуль 1

Тема 1. Організаційні форми фізичного виховання. Їх структурні та методичні особливості

Поняття про структуру і зміст занять. Їх взаємозв'язок. Загальна характеристика структурних та методичних особливостей форм занять у фізичному вихованні. Значення використання різноманітних форм занять у фізичному вихованні підростаючого покоління.

Змістовий модуль 2

Урок фізичної культури

Тема 2. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання

Характерні риси уроку як основної форми занять. Різновиди шкільних уроків. Вимоги до сучасного уроку фізичної культури.

Тема 3. Зміст і структура уроку.

Зміст діяльності вчителя і учнів на уроці. Загальна структура уроку фізичної культури. Визначення завдань уроку.

Тема 4. Підготовка до уроку і його проведення

Етапи підготовки вчителя до уроку. Проведення уроку. Організація діяльності учнів на уроці.

Тема 5. Дозування навантаження, щільність уроку

Зовнішня сторона навантаження. Внутрішня сторона навантаження. Педагогічний аналіз уроку.

Змістовий модуль 3

Планування і контроль роботи з фізичного виховання школярів

Тема 6. Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичної культури

Функції педагогічного планування. Підготовка до планування. Документи планування.

Тема 7. Контроль навчального процесу як обов'язкова умова його ефективності

Особливості попереднього, оперативного, та поточного контролю. Самоконтроль у

фізичному вихованні.

Змістовий модуль 4

Організація, зміст і методика проведення занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи

Тема 8. Форми занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня

Організація, зміст і методика проведення гімнастики перед уроками. Організація, зміст і методика проведення фізкультурних хвилинок на уроках. Організація, зміст рухливих перерв. Організація, зміст і методика проведення занять фізичними вправами в групах подовженого дня.

Змістовий модуль 5

Позакласна й позашкільна спортивно-масова робота в школі

Тема 9. Форми позакласної та позашкільної роби з фізичного виховання школярів

Спортивні секції в школі. Групи загальної фізичної підготовки. Некласифікаційні змагання. Спортивні вечори. Дні здоров'я

Змістовий модуль 6

Самостійні заняття учнів фізичними вправами

Тема 10 Форми самостійних занять

Ранкова гігієнічна гімнастика. Фізкультурні паузи під час приготування уроків вдома. Домашні завдання з фізичної культури

Модуль 4. (5 семестр)

Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку

Змістовий модуль 1

Комплексний підхід до вирішення завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку

Тема 1. Мета і завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку

Оздоровчі завдання: охорона здоров'я-життя; зміцнення здоров'я, всебічний фізичний розвиток; загартування та удосконалення функцій організму дітей; підвищення фізичної та розумової працездатності.

Освітні завдання: формування певних систем рухових умінь та навичок; формування ігрових дій; знання про користь занять; формування школи рухів.

Виховні завдання: виховання моральних та вольових рис характеру; виховання інтересу до активної рухової діяльності; формування потреби до систематичних занять фізичними вправами.

Змістовий модуль 2

Загальна характеристика дітей дошкільного віку

Тема 2. Анатомо-фізіологічні характеристики дітей дошкільного віку

Особливості фізичного розвитку дітей дошкільного віку. Психічний розвиток дітей від 2 до 7 років.

Змістовий модуль 3

Тема 3. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку

Зміст і форма фізичної вправи. Техніка фізичної вправи.

Характеристика рухів. іКласифікація фізичних вправ (гімнастичні вправи; основна гімнастика; гігієнічна гімнастика (зарядка); колективна гімнастика (після сну); лікувальна гімнастика; спорт; ігри; туризм; оздоровчі сили природи.

Змістовий модуль 4

Форми фізичного виховання дошкільнят

Тема 4. Загальна характеристика форм занять з фізичного виховання дітей дошкільного віку

Структура і зміст занять з фізичної культури. Заняття фізичними вправами на повітрі. Ранкова гігієнічна гімнастика і гімнастика після денного сну. Фізкультурні хвилинки і фізкультурні паузи. Туристичні прогулянки. Спортивні заняття.

Змістовий модуль 5

Методи і методичні прийоми навчання дітей рухам

Тема 5. Особливості використання методів і методичних прийомів у фізичному вихованні дошкільнят.

Особливості використання словесних методів навчання. Особливості використання практичних методів навчання. Особливості використання наочності у навчанні фізичних вправ.

Змістовий модуль 6

Методика навчання фізичних вправ дітей дошкільного віку

Тема 6. Методика навчання рухів дітей дошкільного віку.

Методика навчання основних рухів. Методика навчання загально розвиваючих вправ (ЗРВ). Методика навчання шикунань та перешикувань. Навчання танцювальних вправ.

Змістовий модуль 7

Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Тема 7. Методика проведення рухливих і спортивних ігор з дітьми дошкільного віку.

Визначення значення рухливих і спортивних ігор та їх місце в системі роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі. Використання та значення спортивних ігор у фізичному вихованні дошкільників. Педагогічні умови використання рухливих і спортивних ігор як практичного засобу фізичного виховання дошкільників в умовах ДНЗ.

4. Структура навчальної дисципліни

(21Ф - 31 Ф)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1 (3 семестр)								
Теорія фізичного виховання								
Змістовий модуль 1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна.								
Тема 1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна.	10	2	2	6	7	1	1	5
Змістовий модуль 2. Система фізичного виховання								
Тема 2. Основи української національної системи фізичного виховання	10	2	2	6	15			15
Змістовий модуль 3. Засоби фізичного виховання								
Тема 3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання.	10	2	2	6	12	1	1	10
Тема 4. Природні і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.	10	2	2	6	12	1	1	10
Змістовий модуль 4.								
Загальні, методичні та специфічні принципи побудови процесу фізичного виховання								
Тема 5. Принцип свідомості і активності.	10	2	2	6	10			10
Тема 6. Принцип доступності й індивідуалізації.	12	2	2	8	10			10
Змістовий модуль 5.								
Методи фізичного виховання								
Тема 7. Практичні методи навчання.	16	4	4	8	12	1	1	10
Тема 8. Методи використання слова (словесні методи) і демонстрації.	12	2	2	8	12	1	1	10
Разом за модулем 1.	90	18	18	54	90	5	5	80
Підсумковий контроль - екзамен								
Модуль 2 (4 семестр)								
Теорія фізичного виховання								
Змістовий модуль 1								
Загальна характеристика фізичних якостей людини та методика їх удосконалення								
Тема 1. Поняття про фізичні вправи.	10	2	2	6	7	1	1	5
Тема 2. Основи методики розвитку сили.	8	2	2	4	6			6
Тема 3. Засоби вдосконалення сили.	10	2	2	6	6			6
Змістовий модуль 2								
Основи методики розвитку пружкості								
Тема 4. Характеристика пружкості як фізичної якості.	10	2	2	6	6			6
Тема 5. Методика виховання швидкості рухів.	8	2	2	4	7	1	1	5

Змістовий модуль 3								
Основи методики вдосконалення витривалості								
Тема 6. Характеристика витривалості.	6	2	2	2	6			6
Тема 7. Методика виховання витривалості.	8	2	2	4	6			6
Змістовий модуль 4								
Основи методики розвитку гнучкості								
Тема 8. Загальна характеристика гнучкості.	10	2	2	6	8	1	1	6
Змістовий модуль 5								
Основи методики вдосконалення спритності								
Тема 9. Загальна характеристика спритності.	8	2	2	4	6			6
Тема 10. Загальні основи методики удосконалення спритності.	10	2	2	6	6			6
Змістовий модуль 6								
Особливості навчання у фізичному вихованні								
Тема 11. Сутність процесу навчання	10	2	2	6	7	1	1	5
Змістовий модуль 7								
Загальна характеристика структури процесу навчання								
Тема 12. Етап початкового розучування	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 13. Етап поглибленого розучування.	7	1	2	4	6			6
Тема 14. Етап закріплення вдосконалення рухової дії.	7	1	2	4	5			5
Усього за модулем 2	120	26	28	66	90	5	5	80
Підсумковий контроль - екзамен								
Разом за модулем 1, 2.	210	44	46	120	180	10	10	160
Модуль 3								
Методика фізичного виховання школярів (5 семестр)								
Змістовий модуль 1								
Організаційні форми фізичного виховання. Їх структурні та методичні особливості								
Тема 1. Загальна характеристика структурних та методичних особливостей форм занять у фізичному вихованні.	6	2	2	2	10	1	1	8
Змістовий модуль 2								
Урок фізичної культури								
Тема 2. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання.	6	2	2	2	10	1	1	8
Тема 3. Зміст і структура уроку. Загальна структура уроку фізичної культури.	6	2	2	2	10	1	1	8
Тема 4. Підготовка до уроку і його проведення. Етапи підготовки вчителя до уроку.	6	2	2	2	10			10
Тема 5. Дозування навантаження, щільність уроку. Зовнішня сторона навантаження. Внутрішня сторона навантаження.	6	2	2	2	10	1	1	8
Змістовий модуль 3								

Планування і контроль роботи з фізичного виховання школярів								
Тема 6. Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичної культури. Функції педагогічного планування.	6	2	2	2	8	1	1	6
Тема 7. Контроль навчального процесу як обов'язкова умова його ефективності. Особливості попереднього, оперативного, та поточного контролю.	6	2	2	2	8	1	1	6
Змістовий модуль 4 Організація, зміст і методика проведення занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи								
Тема 8. Форми занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи.	6	2	2	2	9	1	1	7
Змістовий модуль 5 Позакласна й позашкільна спортивно-масова робота в школі								
Тема 9. Форми позакласної та позашкільної роботи з фізичного виховання школярів.	6	2	2	2	8	1	1	6
Змістовий модуль 6 Самостійні заняття учнів фізичними вправами								
Тема 10. Форми самостійних занять Ранкова гігієнічна гімнастика Фізкультурні паузи під час приготування уроків удома Домашні завдання з фізичної культури	6	2	2	2	7	1	1	5
Разом за модулем 3	60	20	20	20	90	9	9	72
Модуль 4 (5 семестр) Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку								
Змістовий модуль 1 Комплексний підхід до вирішення завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку								
Тема 1. Мета і завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Оздоровчі, освітні та виховні завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку	8	2	2	4	10	1	1	8
Змістовий модуль 2 Загальна характеристика дітей дошкільного віку								
Тема 2. Характеристика фізичного розвитку дітей дошкільного віку.	8	2	2	4	10	1	1	8
Змістовий модуль 3 Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку								
Тема 3. Характеристика засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку.	10	2	2	6	10	1	1	8
Змістовий модуль 4 Форми фізичного виховання дошкільнят								
Тема 4. Загальна характеристика форм занять з фізичного виховання дітей	8	2	2	4	8	1	1	6

дошкільного віку.								
Змістовий модуль 5								
Методи і методичні прийоми навчання дітей рухам								
Тема 5. Особливості використання методів і методичних прийомів у фізичному вихованні дошкільнят.	8	2	2	4	7	1	1	5
Змістовий модуль 6								
Методика навчання фізичних вправ дітей дошкільного віку								
Тема 6. Методика навчання рухів дітей дошкільного віку.	9	2	1	6	7	1	1	5
Змістовий модуль 7								
Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку								
Тема 7. Методика проведення рухливих і спортивних ігор з дітьми дошкільного віку.	9	2	1	6	8	1	1	6
Разом за модулем 4	60	14	12	34	60	7	7	46
Разом за модулем 3, 4	120	34	32	54	150	16	16	118
Підсумковий контроль - екзамен								
Усього годин	330	78	78	174	330	26	26	278

5. Теми семінарських занять

Теми семінарських занять для студентів 21 Ф

3 семестр, 18год.

Теорія фізичного виховання

№ з/п	Модуль 1	Кількість годин
	Назва теми	
1	Тема 1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна. 1. Предмет теорії фізичного виховання і її місце в системі наукових знань. 2. Джерела виникнення і розвитку теорії фізичного виховання. (сам) 3. Вихідні поняття теорії фізичного виховання: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання, спорт, фізична рекреація, фізична реабілітація.	2
2	Змістовий модуль 2. Система фізичного виховання Тема 2. Основи української національної системи фізичного виховання. 1. Визначення поняття. 2. Основи української національної системи фізичного виховання: теологічні основи, науково-методичні основи, правові, програмні та нормативні основи, організаційні основи. 3. Умови функціонування системи фізичного виховання. 4. Мета системи фізичного виховання в Україні. 5. Завдання фізичного виховання: освітні завдання, оздоровчі завдання, виховні завдання.	2

3	<p align="center">Змістовий модуль 3. Засоби фізичного виховання</p> <p>Тема 3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика засобів фізичного виховання 2. Фактори, які визначають вплив фізичних вправ на організм учнів. 3. Зміст і форма фізичних вправ. 4. Техніка фізичних вправ. Компоненти техніки фізичних вправ. Фази виконання фізичних вправ. 5. Характеристика рухів: просторові характеристики. Просторово-часові характеристики. Динамічні характеристики. Ритмічні характеристики. 6. Основні умови раціональної спортивної техніки. 7. Класифікація фізичних вправ. <p>Тема 4. Природні і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природні сили як засіб фізичного виховання. 2. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання. 	4
4	<p align="center">Змістовий модуль 4.</p> <p align="center">Загальні, методичні та специфічні принципи побудови процесу фізичного виховання</p> <p>Тема 5. Принципи: свідомості і активності, наочності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування стійкого інтересу до мети і завдань занять. 2. Мотивація навчальної діяльності. Мотивування, стимулювання. 3. Самоаналіз дій учнів. 4. Виховання в учнів творчого ставлення до занять. 5. Принцип наочності. 6. Пряма і опосередкована наочність. <p>Тема 6. Принципи доступності й індивідуалізації, систематичності, міцності й прогресування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диференційоване навчання. 2. Розвиваюче навчання. 3. Міра доступного. Кількість і обсяг необхідних вправ. Фізичні і психічні навантаження. 4. Принцип систематичності. 5. Систематизація навчального матеріалу. Регулярність занять. 6. Раціональне чергування навантажень і відпочинку. 7. Принцип міцності і прогресування. Кількість повторень фізичних вправ. Варіативність виконання вправ. Форми підвищення вимог. 	4
5	<p align="center">Змістовий модуль 5.</p> <p align="center">Методи фізичного виховання</p> <p>Тема 7. Практичні методи навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи навчання рухових дій. 3. Методи вдосконалення та закріплення рухових дій. 4. Методи тренування. 5. Методичні прийоми вправління. <p>Тема 8. Методи використання слова (словесні методи) і демонстрації.</p> <p>Визначення понять: розповідь, опис, пояснення, супроводжуюче пояснення, інструкції і вказівки, бесіда, розбір, словесні оцінки, звіти і взаємопояснення, команда, підрахунок, «самопроговорювання», самонакази.</p> <p>Демонстрація поз і рухів, використання ілюстративних матеріалів.</p> <p>Загальні вимоги до підбору і використання методів.</p>	6
Разом за модулем 1		18

Теми семінарських занять 21 Ф
4 семестр 28 годин
Теорія фізичного виховання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Загальна характеристика фізичних якостей людини та методика їх удосконалення		
1.	Тема 1. Поняття про фізичні вправи. 1. Фізичні навантаження та відпочинок як фактор впливу на фізичний розвиток. 2. Адаптація як основа вдосконалення фізичних якостей.	2
2.	Тема 2. Основи методики розвитку сили. 1. Загальна характеристика сили як фізичної якості людини. 2. Фактори, що зумовлюють силові можливості людини. 3. Засоби вдосконалення сили.	2
3.	Тема 3. Засоби вдосконалення сили. 1. Фактори, що зумовлюють силові можливості людини. 2. Засоби вдосконалення сили. 3. Поради щодо профілактики травм у процесі силової підготовки. 4. Вікова динаміка природного розвитку сили. 5. Контроль силових можливостей та деякі особливості методики їх удосконалення у школярів.	2
Змістовий модуль 2		
Основи методики розвитку пружкості		
4.	Тема 4. Характеристика пружкості як фізичної якості. 1. Засоби і методи виховання швидкості простої рухової реакції. 2. Засоби та шляхи вдосконалення складних рухових реакцій.	2
5.	Тема 5. Методика виховання швидкості рухів. 1. Особливості силової і технічної підготовки в процесі виховання пружкості. 2. Вікова динаміка природного розвитку пружкості. 3. Контроль розвитку пружкості.	2
Змістовий модуль 3		
Основи методики вдосконалення витривалості		
6.	Тема 6. Характеристика витривалості. 1. Показники і фактори витривалості. 2. Види витривалості. 3. Засоби виховання витривалості.	2
7.	Тема 7. Методика виховання витривалості. 1. Особливості виховання витривалості в іграх та єдиноборствах. 2. Вікова динаміка природного розвитку витривалості. 3. Контроль розвитку витривалості.	2
Змістовий модуль 4		
Основи методики розвитку гнучкості		
8.	Тема 8. Загальна характеристика гнучкості. 1. Періоди і завдання розвитку гнучкості. 2. Засоби виховання гнучкості. 3. Режими впливу на гнучкість в системі занять. 4. Вікова динаміка природного розвитку гнучкості. 5. Контроль розвитку гнучкості.	2
Змістовий модуль 5		

Основи методики вдосконалення спритності		
9.	Тема 9. Загальна характеристика спритності. 1. Визначення понять. 2. Види координаційних здібностей. 3. Фактори, що визначають спритність.	2
10.	Тема 10. Загальні основи методики вдосконалення спритності. 1. Вікова динаміка розвитку та контроль спритності. 2. Засоби вдосконалення спритності. 3. Контроль розвитку спритності.	2
Змістовий модуль 6 Особливості навчання у фізичному вихованні		
11.	Тема 11. Сутність процесу навчання 1. Визначення понять. 2. Навчання учнів теоретичного матеріалу. 3. Особливості навчання рухових дій. 4. Про механізми і закономірності формування рухових умінь і навичок. 5. Рухове уміння вищого порядку.	2
Змістовий модуль 7 Загальна характеристика структури процесу навчання		
12.	Тема 12. Етап початкового розучування 1. Мета і завдання етапу початкового розучування. 2. Методи навчання. 3. Класифікація помилок. 4. Причини помилок та шляхи їх усунення.	2
13.	Тема 13. Етап поглибленого розучування. 1. Мета і завдання етапу поглибленого розучування. 2. Методи навчання. 3. Перенос навичок.	2
	Тема 14. Етап закріплення і вдосконалення рухової дії.	
14.	1. Мета і завдання етапу закріплення і вдосконалення рухової дії. 2. Методи навчання і методичні прийоми закріплення і вдосконалення рухової дії. 3. Організація навчальної діяльності	2
Всього за модулем 2		28
Разом за модулями 1, 2		56

Теми семінарських занять для студентів 31 Ф

5 семестр, 34 год

Методика фізичного виховання

№ з/п	Модуль 3	Кількість годин
	Назва теми	
	<p align="center">Змістовий модуль 1</p> <p align="center">Організаційні форми фізичного виховання. Їх структурні та методичні особливості</p> <p>Тема 1. Загальна характеристика структурних та методичних особливостей форм занять у фізичному вихованні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи структури занять 2. Урочні форми занять 3. Позакласні форми занять 4. Позашкільні форми занять 	2
	<p align="center">Змістовий модуль 2</p> <p align="center">Урок фізичної культури</p> <p>Тема 2. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання.</p> <p>Тема 3. Зміст і структура уроку. Загальна структура уроку фізичної культури.</p> <p>Тема 4. Підготовка до уроку і його проведення. Етапи підготовки вчителя до уроку.</p> <p>Тема 5. Дозування навантаження, щільність уроку. Зовнішня сторона навантаження. Внутрішня сторона навантаження.</p>	8
	<p align="center">Змістовий модуль 3</p> <p align="center">Планування і контроль роботи з фізичного виховання школярів</p> <p>Тема 6. Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичної культури.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції педагогічного планування. 2. Документи планування <p>Тема 7. Контроль навчального процесу як обов'язкова умова його ефективності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання і функції контролю. 2. Форми і типи педагогічного контролю. 3. Самоконтроль у фізичному вихованні школярів 	4
	<p align="center">Змістовий модуль 4</p> <p align="center">Організація, зміст і методика проведення занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи</p> <p>Тема 8. Форми занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гімнастика перед уроками. 2. Фізкультурні хвилинки. 3. Рухливі перерви. 4. Заняття фізичними вправами у групі подовженого дня. 	2
	<p align="center">Змістовий модуль 5</p> <p align="center">Позакласна й позашкільна спортивно-масова робота в школі</p> <p>Тема 9. Форми позакласної та позашкільної роботи з фізичного виховання школярів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація, зміст і методика проведення секційних занять в школі. 	2

	<p>2. Організація, зміст і методика проведення занять в групах ЗФП, гуртках фізичної культури.</p> <p>3. Організація, зміст і методика проведення некласифікаційних змагань.</p> <p>4. Організація, зміст і методика проведення спортивних вечорів, свят, «Днів здоров'я».</p>	
	<p align="center">Змістовий модуль 6</p> <p align="center">Самостійні заняття учнів фізичними вправами</p> <p>Тема 10. Форми самостійних занять Ранкова гігієнічна гімнастика Фізкультурні паузи під час приготування уроків удома Домашні завдання з фізичної культури</p>	2
	Всього за модулем 3	20
	<p>Модуль 4 (31Ф, 5 семестр)</p> <p>Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку</p>	
	<p align="center">Змістовий модуль 1</p> <p align="center">Комплексний підхід до вирішення завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку</p> <p>Тема 1. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку 1. Оздоровчі завдання: охорона здоров'я-життя; зміцнення здоров'я, всебічний фізичний розвиток; загартування та удосконалення функцій організму дітей; підвищення фізичної та розумової працездатності. 2. Освітні завдання: формування певних систем рухових умінь та навичок; формування ігрових дій; знання про користь занять; формування школи рухів. 3. Виховні завдання: виховання моральних та вольових рис характеру; виховання інтересу до активної рухової діяльності; формування потреби до систематичних занять фізичними вправами.</p>	2
	<p align="center">Змістовий модуль 2</p> <p align="center">Загальна характеристика дітей дошкільного віку</p> <p>Тема 2. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку. 1. Фізичний розвиток дітей дошкільного віку 2. Психологічний розвиток дітей дошкільного віку</p>	2
	<p align="center">Змістовий модуль 3</p> <p align="center">Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку</p> <p>Тема 3. Характеристика засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку. 1. Зміст і форма фізичної вправи. 2. Техніка фізичної вправи. 3. Характеристика рухів. 4. Класифікація фізичних вправ (гімнастичні вправи; основна гімнастика; гігієнічна гімнастика (зарядка); колективна гімнастика (після сну); лікувальна гімнастика; спорт; ігри; туризм; оздоровчі сили природи.</p>	2
	<p align="center">Змістовий модуль 4</p> <p align="center">Форми фізичного виховання дошкільнят</p> <p>Тема 4. Структура і зміст форм занять фізичними вправами дітей дошкільного віку 1. Структура і зміст занять з фізичної культури. 2. Заняття фізичними вправами на повітрі.</p>	2

	3. Ранкова гігієнічна гімнастика і гімнастика після денного сну. 4. Фізкультурні хвилинки і фізкультурні паузи. 5. Туристичні прогулянки. 6. Спортивні заняття.	
	Змістовий модуль 5 Методи і методичні прийоми навчання дітей рухам Тема 5. Групи методів і методичних прийомів у навчанні дошкільнят фізичних вправ 3. Особливості використання словесних методів навчання. 4. Особливості використання практичних методів навчання. 5. Особливості використання наочності у навчанні фізичних вправ.	2
	Змістовий модуль 6 Методика навчання фізичних вправ дітей дошкільного віку Тема 6. Особливості методики навчання фізичних вправ 1. Методика навчання основних рухів. 2. Методика навчання загально розвиваючих вправ (ЗРВ). 3. Методика навчання шикувань та перешикувань. 4. Навчання танцювальних вправ.	2
	Змістовий модуль 7 Організація ігрової і спортивної діяльності дітей дошкільного віку Тема 7. Організація, зміст і методика проведення рухливих і спортивних ігор з дітьми дошкільного віку 1. Визначення, значення рухливих і спортивних ігор та їх місце в системі роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі. 2. Використання та значення спортивних ігор у фізичному вихованні дошкільників. 3. Педагогічні умови використання рухливих і спортивних ігор як практичного засобу фізичного виховання дошкільників в умовах ДНЗ.	2
	Всього за модулем 4	14
	Разом за модулями 3,4	34

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма норм.	Заочно форма норм.
1.	Тема 1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна.	6	5
2.	Тема 2. Основи української національної системи фізичного виховання.	6	15
3.	Тема 3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання.	6	10
4.	Тема 4. Природні і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.	6	10
5.	Тема 5. Принцип свідомості і активності.	6	10
6.	Тема 6. Принцип доступності й індивідуалізації.	8	10
7.	Тема 7. Практичні методи навчання.	8	10

8.	Тема 8. Методи використання слова (словесні методи) і демонстрації.	8	10
Всього за модулем 1		54/80	
1.	Тема 1. Поняття про фізичні вправи.	6	5
2.	Тема 2. Основи методики розвитку сили.	4	6
3.	Тема 3. Засоби вдосконалення сили.	6	6
4.	Тема 4. Характеристика прудкості як фізичної якості.	6	6
5.	Тема 5. Методика виховання швидкості рухів.	4	5
6.	Тема 6. Характеристика витривалості.	2	6
7.	Тема 7. Методика виховання витривалості.	4	6
8.	Тема 8. Загальна характеристика гнучкості.	6	6
9.	Тема 9. Загальна характеристика спритності.	4	6
10.	Тема 10. Загальні основи методики удосконалення спритності.	6	6
11.	Тема 11. Сутність процесу навчання	6	5
12.	Тема 12. Етап початкового розучування	4	6
13.	Тема 13. Етап поглибленого розучування.	4	6
14.	Тема 14. Етап закріплення і вдосконалення рухової дії.	4	5
Всього за модулем 2		66/80	
1.	Тема 1. Загальна характеристика структурних та методичних особливостей форм занять у фізичному вихованні.	2	8
2.	Тема 2. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання.	2	8
3.	Тема 3. Зміст і структура уроку.	2	8
4.	Тема 4. Підготовка до уроку і його проведення.	2	10
5.	Тема 5. Дозування навантаження, щільність уроку.	2	8
6.	Тема 6. Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичної культури	2	6
7.	Тема 7. Контроль навчального процесу як обов'язкова умова його ефективності. Особливості попереднього, оперативного, та поточного контролю.	2	6
8.	Тема 8. Форми занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи.	2	7
9.	Тема 9. Форми позакласної та позашкільної роботи з фізичного виховання	2	6
10.	Тема 10. Форми самостійних занять	2	5
Всього за модулем 3		20/72	

1.	Тема 1. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку	4	8
2.	Тема 2. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку.	4	8
3.	Тема 3. Характеристика засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку.	6	8
4.	Тема 4. Структура і зміст форм занять фізичними вправами дітей дошкільного віку	4	6
5.	Тема 5. Групи методів і методичних прийомів у навчанні дошкільнят фізичних вправ	4	5
6.	Тема 6. Особливості методики навчання фізичних вправ	6	5
7.	Тема 7. Організація, зміст і методика проведення рухливих і спортивних ігор з дітьми дошкільного віку	6	6
Всього за модулем 4		34/46	
Всього		174	278

7. Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді реферату обсягом до 8 др. сторінок.
2. ІНДЗ подається викладачу, не пізніше ніж за 2 тижні до підсумкового контролю або завершення семестру.
3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (семінарському, практичному та ін.) на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв).
4. Оцінка за ІНДЗ враховується під час виведення підсумкової оцінки з навчального курсу семестрового контролю.

Індивідуальні завдання (ІНДЗ) (3-й семестр)

1. Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна.
2. Основи української національної системи фізичного виховання.
3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання.
4. Природні і гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання.
5. Характеристика принципу свідомості і активності.
6. Характеристика принципу доступності й індивідуалізації.
7. Практичні методи навчання.
8. Методи використання слова (словесні методи) і демонстрації.
9. Поняття про фізичні вправи.
10. Основи методики розвитку сили.
11. Засоби вдосконалення сили.
12. Характеристика пружкості як фізичної якості.

13. Методика виховання швидкості рухів.
14. Характеристика витривалості.
15. Методика виховання витривалості.
16. Загальна характеристика гнучкості.

Індивідуальні завдання (ІНДЗ) (4-й семестр)

1. Загальна характеристика структурних та методичних особливостей форм занять у фізичному вихованні.
2. Урок фізичної культури як основна форма фізичного виховання.
3. Зміст і структура уроку.
4. Підготовка до уроку і його проведення.
5. Дозування навантаження, щільність уроку.
6. Основи планування і контролю навчальної роботи з фізичної культури
7. Контроль навчального процесу як обов'язкова умова його ефективності.
8. Особливості попереднього, оперативного, та поточного контролю.
9. Форми занять фізичними вправами школярів у режимі навчального дня школи.
10. Форми самостійних занять.
11. Форми позакласної та позашкільної роботи з фізичного виховання
12. Загальна характеристика спритності.
13. Загальні основи методики удосконалення спритності.
14. Етап закріплення і вдосконалення рухової дії.
15. Етап поглибленого розучування.
16. Загальна характеристика розвитку фізичних якостей школярів.

Індивідуальні завдання (ІНДЗ) (5-й семестр)

1. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку.
3. Характеристика засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку.
4. Фізичне виховання дітей від 1 до 2-х років
5. Єдність навчання, виховання та розвитку дошкільнят у процесі фізичного виховання.
6. Методика навчання рухів дітей дошкільного віку.
7. Типи занять з фізичної культури з дітьми дошкільного віку.
8. Методика проведення фізкультурно-оздоровчих заходів в режимі дня дитячого дошкільного закладу
9. Структура та зміст занять з фізичної культури .
10. Методика проведення ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну.
11. Оперативне планування з фізичної культури в дитячому садку.
12. Функціональні обов'язки працівників дошкільних дитячих закладів.

13. Методика проведення рузливих ігор в дитячому садку.
14. Облік роботи з фізичного виховання в дитячому садку.
15. Роль батьків у фізичному вихованні дошкільнят.
16. Методика проведення позакласних форм занять для дітей дошкільного віку.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного і творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

1 бал – студент має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; механічно відтворює зміст відповідного параграфу підручника/посібника; копіює певне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – студент виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання;

3 бали – студент знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні;

5 балів – студент має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена;

7 балів – студент самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами;

8-9 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях;

10 балів – студент вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми;

11 балів – знання студента є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими фрагментарними неточностями;

12 балів – студент вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність;

13 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали;

14-16 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну щодо власної;

18-20 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ;

21-25 балів – студент вміє ставити й розв'язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал у будь-якій формі; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері досліджень.

8. Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, показ.

Практичні методи: для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів використовуються також індивідуальні консультації.

9. Методи контролю

Усне та письмове опитування, контрольні роботи, поточне тестування, оцінка за індивідуальне навчально-дослідне завдання, підсумковий тест, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота										
Модуль 1 Теорія фізичного виховання										
Змістові модулі								Сам. та інд. робота		Сума
Теми змістових модулів										
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3		ЗМ 4		ЗМ 5		ІНДЗ	П/Т	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	25	15	
6	6	8	8	8	8	8	8	60		

Модуль 2

Поточне тестування та самостійна робота																
Модуль 2 Теорія фізичного виховання																
Змістові модулі													Сам. та інд. робота		Сума	
Теми змістових модулів																
ЗМ 1			ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ4	ЗМ 5		ЗМ6	ЗМ 7			ІНДЗ	П/Т	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	25	15	
3	3	3	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	60		

Модуль 3-4

Поточне тестування та самостійна робота															
Модуль 3. Методика фізичного виховання школярів															
Модуль 4. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку															
Змістові модулі													Сам. та інд. робота		Сума
Модуль 3. Методика фізичного виховання школярів						Модуль 4. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку							ІНДЗ	П/Т	
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	ЗМ 7	25	15	100
T1	T2 T3 T4 T5	T 6 T 7	T8	T9	T10	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
4	12	6	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): студент виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова студента грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): студент виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та

робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка D «3» («задовільно») (67–74): студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка E «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка FX «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (0–34) (без можливості повторного складання): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовував.

11. Методичне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення викладання дисципліни (тексти лекцій, розробки семінарських занять, питання тестового контролю, завдання для індивідуальної роботи)
2. Підручники та посібники з теорії і методики фізичного виховання.
3. Тематичні інтернет ресурси.

12. Рекомендована література

Базова

1. Загородня Л.П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Навчальний посібник за заг. ред.. Л.П. Загородньої. Суми: Університетська книга, 2011. 272 с.
2. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Київ : Олімпійська література, 2012. Том 1. 392 с.
3. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Київ : Олімпійська література, 2012. Том 2. 368 с.
4. Папуша В. Г. Фізичне виховання школярів: форми, зміст, організація. Тернопіль : Збруч.

2000. 248 с.

5. Папуша В.Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях. Тернопіль. Підручники і посібники. 2011. 128 с.
6. Папуша В.Г. Фізичне виховання школярів: форми, зміст, організація. Тернопіль. Підручники і посібники. 2010. 192 с.
7. Сергієнко Л.В. Тестування рухових здібностей школярів. Київ. Олімпійська література. 2001. 427 с.
8. Товт В.А., Дуло О.А., Щерба М.Ю. Основи теорії і методики фізичного виховання: Навчальний посібник. – Ужгород: «Графіка», 2010. – 138 с.
9. Шиян Б. М., Папуша В. Г. Теорія фізичного виховання. Тернопіль : Збруч, 2000. 183 с.
10. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, Частина I, 2001. 272 с.
11. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. Частина II. 2002. 248с.

Допоміжна

1. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді. Навчальний посібник. Т. Ю. Круцевич, М. І. Воробйов, Г. В. Безверхня. Київ Олімпійська література. 2011. 224 с.
2. Огністий А. В. Методика навчання стройовим вправам : навчальний посібник. Тернопіль : ТНПУ, 2004. 72 с.
3. Папуша В. Г. Книжка молодого вчителя фізичної культури : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2014. 368с.
4. Шиян Б. М., Вацеба О. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник. Тернопіль. Навчальна книга – Богдан. 2008. 276 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» [Електронний ресурс] // **Режим доступу до дж.:** <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>.
Наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України (від 20.07.2009 N 518/674) – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09>.
2. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України (від 02.08.2005 N 458) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0909-05>.
3. Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у

загальноосвітніх навчальних закладах, затверджено

4. Про Систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів (від 21.07.2003 N 486) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uazakon.com/document/fpart90/idx90061.htm>.